

Ogrizek, Maša: **Gospodična z monstero.**

Ilustr. Eva Mlinar. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2024, 143 str.

| M – 3. stopnja

| Prijateljstvo | Samske ženske | altruizem | brezposelnost | egoizem | osamljenost | osebna rast | pomoč | posebneži | samorealizacija | spolna identiteta | starševstvo | umetniki

Topel mladinski roman za bralce v 3. triletju OŠ. Primeren je tudi za medgeneracijske pogovore, saj se dotakne vrste različnih problemov, in to na zelo takten način. Na koncu se vse uredi, skoraj preveč idealno ... ampak, med ljudmi bi lahko vladali takšni medosebni odnosi, če bi res hoteli. 😊

Spodbude za branje:

- Kratka predstavitev na hrbtni strani knjige,
- Ali vemo, kaj je monstera? (Za prvo silo lahko pogledamo ilustracijo v knjigi)
- Maša Ogrizek je priljubljena pisateljica, njena knjiga *Lisičja luna* (Miš, 2021) je dobila nagrado večernico 2022 in je v šolskem letu 2023/24 za Cankarjevo tekmovanje v 6. in 7. raz. OŠ.

Po branju obnovimo zgodbo, sproščeno izmenjamo svoje vtise in mnenja.

Zgodba se začne, ko gospodična Cecilija zgubi službo, ki je itak ni imela rada. (Halo, delala je v centru za socialno pomoč!?) Iz pisarne vzame samo zvezek, v katerega je vpisovala stranke (same posebne primere). In svojo monstero. In zaradi nje že domov grede naleti na Vanjo, ki ji pomaga ogromno rastlino peljati v otroškem vozičku.

Vanja, otrok očeta, uličnega glasbenika, ki pogreša tudi odtujeno mamo, se nekako »udomači« pri Ceciliji, ki je do tedaj rada samo brala, zdaj pa se začne odpirati življenju in svetu. Skupaj tudi poiščeta »posebne primere« iz zvezka:

Silva Furlan in njen invalidni oče Jurij živita na podeželju, toda blizu mesta, Silva skrbi za očeta, ki je na vozičku, od njega je podedovala mehanično delavnico, ima pa tudi vrt in prideluje zelenjavo in nekaj sadja. Invalidni oče Jurij še vedno rad popravi kakšno manjšo staro stvar.

Iris se je zatekla na center za socialno pomoč, ko je že imela enega otroka, bila je noseča in neporočena. Zdaj je mlada mama z dvema majhnima otrokoma, rada je mama, toda ne zmore biti žena Vitomilu, ki pa je dober očka, čeprav zaradi dela veliko potuje. Toda prav on je spodbudil Silvo, da je začela peči sladice za prodajo in se zdaj preživlja s tem.

Cecilija se z Vanjo in po srečanjih z nekdanjimi »strankami« povsem spremeni. Njena prevelika hiša v mestu - nekaj sta imela njena starša v pritličju brivnico in frizerstvo - v sodelovanju z njimi počasi dobiva novo podobo ... čajnica, popravljalnica koles ... (Mladi bralci na srečanju bodo povedali vse podrobnosti.) Eno sobo Cecilija opremi čisto na novo za vsak slučaj, če bi se na socialnem centru oglasila kakšna mama z dojenčkom, ki bi jo potrebovala ... Eno sobo v Cecilijini hiši pa najame pisateljica za svojo pisarno - miren kotiček za pisanje. Po naključju se Vanja sreča z njeno hčerko Vito: ona pleše z obročem, Vanja pa jo spremlja na harmoniko.

Cecilija je nekoč rada samo brala, zdaj tudi kaj nariše ... S pisateljico takoj najdeta skupni jezik »Res je. Če dolgo ne pišem, postanem razdražljiva. Kar vprašajte Vito,« se je Simona Volk pošalila na lasten račun. Meni se zdi pisanje kot pometanje sobe. Če preveč odlašam, se kosmi prahu zavlečejo v skrite kote.« »Branje pa je, kot bi pil čaj z neznanimi ljudmi,« je na glas razmišljala Cecilija. (str. 114-115)

Pojavita se tudi Vanjeva starša, oče Stefan in mama Vera, zdaj skupaj, čeprav se mama ne želi odreči svoji plesni karieri. Razkrije se tudi, da si Vanja samo želi, da bi bil fant ...

Še kdo ali kaj?

Sklenimo pogovor: kakšni so vsi ti književni junaki, vključno s Cecilijo, ko ne hodi več v službo? Bi naštel njihove probleme in zadrege, ki jih vsi tako smelo premagujejo? (Svobodni so in odprtega duha, ustvarjalni in delovni, sledijo svojim željam in so svetlo naravnani ... Dovolimo si malo kritičnih misli: se vsem in vedno tako uspešno izide? Ni konec romana morda malo preveč »pravljichen«? Kakšne so naše izkušnje in vedenje o ljudeh in svetu?)

Kakšen je avtorčin jezik? Kako zveni njena proza?

Kakšne se nam zdijo ilustracije?

Ilustracije in oblikovanje so razkošni, zelene strani med poglavji so najbrž zato, da monstera lahko diha. 😊

Nadaljnje spodbude za branje:

V Priporočilnici imamo kratke predstavitve petih knjig Maše Ogrizek:

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/?niz=Ma%C5%A1a+Ogrizek&type=31&search=I%C5%A1%C4%8Di>).

Morda bi lahko primerjali *Gospodično z monsterom* in *Gospo s klobukom* oz. Cecilijo in Ljudmilo?

Temeljito se poučimo, kaj je monstera: <https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=monstera>

mag. Tilka Jamnik